

Sygn. akt **VI RCa 268/16**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 01 lutego 2017 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący: SSO Lech Dłuski

Sędziowie: SO Hanna Niewiadomska (spr.)

SR del. do SO Maja Jabłońska

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Sylwia Łastowska

po rozpoznaniu w dniu 01 lutego 2017 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **J. B. (1)**

przeciwko **B. B. (1)**

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Rejonowego w Giżycku

z dnia 14 września 2016 roku

sygn. akt III RC 22/16

1. oddała obie apelacje;
2. koszty procesu za instancję odwoławczą wzajemnie znosi.

Sygn. akt VI RCa 268/16

UZASADNIENIE

J. B. (1) wniosła o podwyższenie alimentów zasądzonych od B. B. (1) wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 21 listopada 2008 roku w sprawie sygn. akt VI RC 381/08, zmienionych przez Sąd Apelacyjny w Białymstoku w sprawie I ACa 61/09, z kwoty po 200 złotych do kwoty 1500 złotych miesięcznie.

W uzasadnieniu podała, że od momentu wyrokowania jej potrzeby znacznie wzrosły, przy czym podkreśliła brak doświadczenia zawodowego, kwalifikacji oraz długoletnią przerwę w pracy, które skutecznie utrudniają jej podjęcie stałego zatrudnienia, a tym samym uzyskania środków finansowych na swoje utrzymanie. Podniosła, że aktualnie posiada status osoby bezrobotnej, bez prawa do zasiłku i wykonuje jedynie prace sezonowe, zaś uzyskiwany dochód nie pozwala na zaspokojenie jej usprawiedliwionych potrzeb. Jednocześnie podkreśliła, że uzyskiwany przez pozwanego dochód z powodzeniem umożliwi mu nałożenie na jej rzecz, żądanej przez nią wysokości.

Pozwany wniosł o oddalenie powództwa.

Uzasadniając swoje stanowisko podał, że od ostatniej sprawy, kiedy to zapadł wyrok oddalający powództwo o podwyższenie alimentów na rzecz powódki, tj. od kwietnia 2014 roku, nie zmieniły się okoliczności uzasadniające uwzględnienie powództwa, albowiem wówczas jej wydatki kształtowały się na podobnym poziomie, jak też zbliżony do obecnego, był jej stan zdrowia. Dodatkowo podniósł, że powódka podobnie jak on została zwolniona z obowiązku alimentacyjnego na rzecz syna, a także nie łoży ona na utrzymanie córki P.. Reasumując wskazał dodatkowo na wysokie wydatki jakie ponosi w związku z bieżącym utrzymaniem.

Sąd Rejonowy w Giżycku wyrokiem z dnia 14 września 2016 roku w sprawie III RC 22/16 podwyższył alimenty ustalone od pozwanego B. B. (1) na rzecz powódki J. B. (1) wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 21 listopada 2008 roku w sprawie VI RC 381/08, zmienione wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 12 marca 2009 roku w sprawie I A Ca 61/09 z kwoty po 200 złotych miesięcznie do kwoty po 450 złotych miesięcznie, poczynając od dnia 19 stycznia 2016 roku.

W uzasadnieniu Sąd I instancji wskazał, że obecnie sytuacja zarobkowa J. B. (1) uległa zmianie, gdyż aktualnie jest ona osobą bezrobotną, bez prawa do zasiłku, przy czym cały czas wykazuje aktywność zawodową i poszukuje pracy. Wskazał dodatkowo, że powódka z powodu zaburzeń nerwicowych pozostaje pod opieką Poradni Lekarzy (...) w G., jak też znajduje się również pod opieką Poradni (...) i Poradni (...) w O., jak również Poradni (...) Sąd Rejonowy podkreślił, że dochód powódki stanowią jedynie alimenty od pozwanego, kwota za wynajem garażu oraz ewentualnie środki finansowe z dorywczych prac. W ocenie Sądu I instancji dochody te nie pozwalają na zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb. Odnosząc się natomiast do sytuacji materialnej pozwanego, Sąd I instancji podał, że jest on emerytem (...) i otrzymuje świadczenie w wysokości 3032,22 złotych, a jego małżonka zarabia ok. 1400 złotych netto. Reasumując Sąd wskazał, że aktualnie struktura sytuacji finansowej i życiowej powódki jest wyraźnie mniej korzystna w porównaniu ze stanem przed wystąpieniem zjawiska rozpadu rodziny, a pogorszenie jest spowodowane nie tyle samym orzeczeniem rozwodu, ale szerzej rozumianym rozpadem rodziny. Ta niekorzystna sytuacja powódki pogłębia się wraz z upływem lat, gdyż z uwagi na jej wiek i problemy zdrowotne, możliwości uzyskania stałej pracy, zdecydowanie ulegają obniżeniu. Sąd uznał, że podwyższone przez Sąd alimenty do kwoty po 450 złotych miesięcznie zabezpieczą powódce opłacenie stacji, którą wynajmuje, zaś pozostałe potrzeby powinna ona sobie zabezpieczyć we własnym zakresie podejmując się prac dorywczych.

Apelację od powyższego wyroku wniosły obie strony.

Pozwany zarzucił wyrokowi Sądu I instancji, że błędnie uznał aby od czasu ostatniego orzekania o powództwie o podwyższeniu alimentów, uległa zmianie sytuacja materialna powódki i uzasadniałaby zwiększenie wysokości świadczenia na jej rzecz. Dodatkowo podniósł, że powódka nie wykorzystuje realnie posiadanych przez siebie możliwości zarobkowych i nie dąży do polepszenia swojej sytuacji życiowej. Zażądał zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa. Podkreślił przy tym, że powódka nie ma innych osób na utrzymaniu i może z powodzeniem skupić się na pozyskiwaniu środków na własne utrzymanie, przy czym on sam ma na utrzymaniu obecną rodzinę.

Powódka zaskarżając wyrok zażądała zmiany orzeczenia i zwiększenia alimentów od pozwanego do kwoty po 1500 złotych miesięcznie. Zdaniem apelującej, wyrok Sądu Rejonowego jest krzywdzący, gdyż nie uwzględnia jej bardzo skomplikowanej sytuacji materialnej. Podkreśliła, że nie jest w stanie zarobkować, zaś uzyskiwane od pozwanego alimenty są zbyt niskie, aby zabezpieczyć realizację jej usprawiedliwionych potrzeb.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obu stron są niezasadne i nie zasługują na uwzględnienie.

Sąd I instancji na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego prawidłowo ustalił stan faktyczny w niniejszej sprawie i na podstawie tak poczynionych ustaleń wysnuł wnioski, które to Sąd Okręgowy w pełni aprobuje.

Słusznie wskazał Sąd Rejonowy, że podstawą prawną powództwa jest art. 60 § 2 kro, który wymaga ustalenia, że orzeczenie rozwodu pociąga za sobą znaczne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego rozkładu pożycia.

Sąd Okręgowy w pełni aprobuje takie uznanie i również dostrzega, że rozwiązanie małżeństwa stron wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie w sprawie VI RC 381/08 znacznie pogorszyło sytuację materialną powódki. Przesłanką rozszerzonego obowiązku alimentacyjnego małżonka ponoszącego wyłączną winę rozkładu pożycia jest ustalenie, że rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego, nie mające jednak cech niedostatku. Ocena, czy nastąpiło takie pogorszenie, zależy od porównania sytuacji, w jakiej niewinny małżonek znalazł się wskutek orzeczenia rozwodu, z sytuacją, w jakiej znajdowałby się, gdyby rozwodu nie orzeczono i gdyby pożycie małżonków funkcjonowało prawidłowo. Tym samym należy porównać sytuację, w jakiej małżonek niewinny znajdzie się po rozwodzie, z sytuacją, w jakiej by się znajdował, gdyby pożycie małżonków funkcjonowało normalnie oraz czy nastąpiło istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego należy brać pod uwagę warunki materialne tego małżonka, jakie miałby, gdyby drugi z małżonków spełniał należycie swoje obowiązki i gdyby małżonkowie kontynuowali pożycie. Natomiast zgodnie treścią art. 138 kro, w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez zmianę stosunków rozumieć należy wszelkie modyfikacje w statusie ekonomicznym stron mające wpływ zarówno na zwiększenie, jak i na zmniejszenie, zakresu usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz zwiększenie lub zmniejszenie zakresu możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego.

Sąd Okręgowy podziela stanowisko wyrażone w uzasadnieniu wyroku I instancji gdzie wskazano, że aktualna sytuacja materialna powódki, w porównaniu do uprzedniej uległa zmianie, gdyż jest ona osobą bezrobotną, bez prawa do zasiłku. Co prawda wykazuje aktywność zawodową i poszukuje pracy, tym niemniej jej stan zdrowia, jak też wiek, skutecznie ograniczają możliwość wyboru ofert zatrudnienia. Sąd Okręgowy dostrzega dolegliwości zdrowotne powódki, w szczególności podkreślić należy, że posiada ona zaburzenia nerwicowe, w związku z którymi pozostaje pod opieką Poradni Lekarzy (...) w G.. Znajduje się również pod opieką Poradni Okulistycznej i (...) w O. oraz również Poradni Dermatologicznej. Powyższe okoliczności w sposób bezsporny ograniczają jej możliwość podjęcia zatrudnienia, aczkolwiek nie czynią go nierealnym. Nie ulega również wątpliwości, że dochód powódki stanowią jedynie alimenty od pozwanego, kwota za wynajem garażu oraz ewentualnie środki finansowe z dorywczych prac. Tut. Sąd podziela uznanie Sądu I instancji i również przyjmuje, że dochody te nie pozwalają na zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb, a co za tym idzie, w pełni usprawiedliwionym jest założenie, że wymaga ona wsparcia finansowego ze strony pozwanego. Odnosząc się natomiast do sytuacji materialnej pozwanego wskazać należy, że jest on emerytem (...) i otrzymuje świadczenie w wysokości 3032,22 złotych, a jego małżonka zarabia ok. 1400 złotych netto. Dodatkowo podnieść należy, że pozwany uzyskuje dodatkowe dochody z wykonywanych prac dorywczych, co w sposób niebudzący wątpliwości, obrazuje dołączone do akt jego rozliczenie podatkowe. Nie bez znaczenia jest również, że pozwany nie jest zobowiązany do alimentowania syna z poprzedniego związku, jak już też córki, gdzie w zainicjowanym przez niego postępowaniu wydano postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia o ustaniu jego obowiązku alimentacyjnego. Tym samym nie jest on już zobowiązany do przekazywania na rzecz córki kwoty po 750 złotych miesięcznie. Sąd Okręgowy analizując całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie doszedł do przekonania, że obecna sytuacja finansowa i życiowa powódki jest wyraźnie mniej korzystna, w porównaniu ze stanem przed wystąpieniem zjawiska rozpadu rodziny, jaką tworzyła wraz z powodem. Sytuacja ta pogłębia się wraz z upływem lat, co w szczególności spowodowane jest pomniejszaniem szans na uzyskanie stałej pracy. Powyższe okoliczności, zdaniem Sądu uzasadniają żądanie powódki, tym niemniej nie co do wysokości żądanych alimentów. Słusznie uznał Sąd I instancji, że podwyższone alimenty do kwoty po 450 złotych miesięcznie, poprawią sytuację materialną powódki, zabezpieczą opłacenie stacji, którą wynajmuje, zaś pozostałe potrzeby powinna ona sobie zabezpieczyć we własnym zakresie podejmując się prac dorywczych, w zakresie czego ma możliwości. Dodatkowo mieć należy na uwadze, że pozwany ponosi stałe wydatki związane z bieżącym utrzymaniem rodziny, którą zawarł po rozstaniu z powódką, co znacznie ogranicza jego możliwości zarobkowe i powoduje, że alimenty dochodzone przez powódkę w kwocie po 1500 złotych, pozostają poza zasięgiem jego możliwości płatniczych.

Mając powyższe na uwadze, uznając, że zasadzone alimenty przystają do realnych możliwości zarobkowych pozwanego, jak też do usprawiedliwionych potrzeb powódki, Sąd na zasadzie art. 385 kpc oddalił obie apelacje (punkt 1 wyroku).

W punkcie 2 wyroku orzeczono na podstawie art. 100 kpc, mając na uwadze ostateczny wynik sprawy, jak i sytuację materialną stron.